

chorum, aliorumque Regularium Superiores, qui antea nullam ex jure communi certam scrutiniū formam habebant. Tum eadem prorsus electionis forma eligendi quoque sunt eorundem Superiores Generales licet perpetui, uti sunt illi Prædicatorum, et Augustinensium: Cisterciensi tantummodò, et Cluniacensi exceptis, qui si scrutinio eligi velint, haud posteriori, ut reliqui Regularium Prælati, at priori prorsus scrutiniū forma eligantur necessum est, quum ambo sint titulares perpetui Abbatiarum Cisterciensis, et Cluniacensis.

§ VII.

DE HIS, QUÆ AD ELECTIONEM REQUIRUNTUR JURE DECRETALIU.

XLII. In electione jure Decretalium plura requiruntur, et quidem tum ex parte ipsius electionis, tum ex parte eligentium, tum demùm ex parte eligendorum. Igitur ex parte ipsius electionis 1. requiritur, ut Ecclesia vacet; id quod morte Episcopi præcipuè contingit; quo casu exsequiæ prius celebrentur oportet: *Cap. 36 de Electione.*

2. Omnes citandi sunt, qui jus habent suffragii, dummodo sint in provincia: *Cap. 35 de Electione.* Quod si vel unius citatio neglecta fuerit, irrita per judicis sententiam declaranda erit electio, nisi is qui vocatus non fuerat, suo saltem silentio illam adprobet: *Cap. 28, de Electione.*

3. Legitimè absens potest impedimento jurejurando probato, suffragium suum, et instrumentum procurationis, uni ex Canonicis mandare, vel etiam extraneo, capitulo consentiente. Tantummodò in electione Summi Pontificis nec Cardinales citari oportet, nec eorundem absentium mandatum procurationis admittitur.

4. Qui nomine alterius eligit, et suo, non potest ancipiti conscientia dividere suffragia in diversos, sed utrumque debet in eandem personam conferre; nisi ad certam determinatam personam eligendam fuerit speciatim constitutus: *Cap. 46, §. Porrò de electione in VI.*

5. Tandem electionis locum Ecclesiam vacantem esse convenit; eamque intra tres menses a die vacationis omninò fieri oportet: *Cap. 41 de Electione.* Ubi tamen de minoribus dignitatibus, perpetuis tamen, agatur, spatium sex mensium conceditur: quibus elapsis temporibus jus eligendi cum iisdem spatiis ad proximum superiorem devolvitur; ab eoque ad alios, si qui sunt, donec ad Summum Pontificem perveniatur: *Cap. 41, de Electione: Cap. 5 de Concessione Præbendæ.*

XLIII. Quod verò ad eligentium attinet qualitates: 1. jure communi nonnisi Cathedralis Ecclesiæ Canonicorum jus est Episcopum eligere. At alli etiam ex consuetudine, pacto vel privilegio illud cum ipsis commune habere possunt, modò laici non sint: *Cap. 8, de Consuetudine: Cap. 32, et 51 de Electione.*

Immò 2, nonnunquam et illi, qui in Capitularium Collegium sunt cooptati, eligendi jure destituuntur; et quidem vel impedimento naturæ ob consilii inopiam, uti imberbes, furiosi, mentecapti: *Cap. 32 de Electione in VI,* vel impedimento legis, uti suspensi, interdicti, excommunicati per sententiam judicis: *Cap. 16 de Electione: et Cap. unic. Ne Sede vacante in VI,* Item hæretici, schismatici, apostatæ, si publicè denunciati, seu non tolerati sint, vel oposita saltem exceptione repulsi: *Extravag. Ad evitandum:* ac demùm, qui sacros Ordines nondum susceperunt: *Clementina 2, de Etate, et Qualitate.*

3. Eligendi facultatem ad tempus amittunt, tum qui laicos ad jus suffragii in

electione ferendum admittunt, quæ electio ab Innocentio III, in *Cap. 43, de Electione* dicitur facta per sæcularis potestatis abusum; tum qui electionem, si justum impedimentum non obstiterit, ultra tempus a jure præscriptum protraxerint: *Cap. 41, ibidem:* ii deniquè, qui vel normam jure præscriptam in electione servare contemserint, vel scienter indignum eligere voluerint.

4. Postremò hic observare juvat jure Neapolitano, scilicet Capit. Caroli II, Regis Andegav. constitutum olim fuisse, quod *Officiales, Comites, Barones, vel aliæ quæcunque personæ laicales non intromittant se in electionibus prælatorum, collectionibus feudorum, seu beneficiorum Ecclesiasticorum directe, vel indirecte, nisi hoc ex privilegio, vel ratione juris patronatus aliquibus competat:* Capit. 6, Tit. de Privilegiis, et immunit Eccles.

XLIV. Illud hic omninò animadvertendum, in electione per scrutinium, qui jure suffragii gaudet, non posse illud in semetipsum convertere: *Cap. 26 de Jure patronatus,* At quorsum hoc? Profectò tum ob alias rationes, tum vel maximè ne ambiendarum dignitatum Ecclesiasticarum daretur occasio: at contra in electione per compromissum, data compromissariis facultate eligendi unum ex ipsis, compromissarii rectè poterunt eligere unum ex se, et electus electioni de se facte rectè consenserit; neque ambitionis nomine accusari poterit, quippè quod ex forma compromissi licuit compromissariis unum ex se eligere, atque adeo compromissarius quisque totiùs Capituli sententia dignus est, qui promoveri possit: *Cap. 35, de Electione.*

XLV. Postremò eligendorum qualitates paucis explicabimus. Ac 1. ex Concilii Later. III, *Can. III,* Episcopus eliginequit nisi qui trigesimum ætatis annum jam exegerit, legitimò sit matrimonio natus, atque adeo vita, et scientia commendabilis comprobetur.

Tum 2. ex Tridentino *Sess. XXII, Ref. cap. 2,* in Episcopo eligendo requiritur idonea scientia. Qua de re qui Episcopus eligi velit, necessum est, ut antea in aliqua studiorum Universitate Magister, sive Doctor, aut Licentiatu in Sacra Theologia, aut jure Canonico meritò sit promotus, vel publico alicujus Academiæ testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur.

3. Nedum ab Episcopatu, verùm et a Presbyteratu arcentur Neophyti: *Iad Timoth. III, v. 6* scilicet ne superbiant. Quamobrem ex eodem Tridentini decreto Episcopus eligi nequit, qui saltem Hypodiaconus ante sex menses non fuerit ordinatus.

4. Prohibetur etiam ab electione Irregulares omnes, de quibus pleniùs suo loco. Quinimmò qui a Rom. Pontifice in defectu natalium impetrata venia ad ordines sacros admittitur, non censetur idèò legitimus, qui dignitatem, personatum, curam animarum, ac potiori jure Episcopatum consequatur, nisi speciale novum hæc ipsi indulgeat R. Pontificis rescriptum: *Cap. ult. de Filiis Presbyt., Cap. 7, de Electione.*

5. Excluduntur criminosi, vel gravi quadam infamia notati, uti hæretici, eorumque filii, schismatici, excommunicati etiam excommunicatione minori, suspensi, interdicti, eunuchi, bigami, &c.

6. Tandem electione prohibentur aliarum Ecclesiarum Episcopi, monachi sine superiorum suorum licentia, atque exteri populi, cui præficerentur, idioma haud callentes.

(**) 7. Pluribus profectò, iisque præstantissimis animi dotibus oportet ut fulgeant, et a cunctis vel levissimis nævis immunes sint eligendi ad Episcopatum. In

his recensendis egregie *Syn. Tolet. IV, Can. XIX*, alias *XVIII*, Sanctiùs etiam Navarræ Rex in præf. Conventu Pampil. *Sint, ait, largissimi, mitissimi, humiles, amabiles, desiderabiles, probabiles, celebres Oratores, benefactores, concordēs, misericordēs pii, justī, mansueti, benigni, pacifici, castissimi. . . bene instructi ad Ecclesiarum Officia.* Consonat Alphonsus Sap. a *Leg. XXII, Tit. V Partit. I*, quin et *Leg. XXVI*, pœnas statuit in indignum eligentes. (*)

§ VIII.

DE POSTULATIONE JURE DECRETALIUM.

XLVI. Antequam ulteriùs progrediamur, illud hic omninò animadvertendum scilicet ubi persona eligatur, cui canonicum aliquod obstat impedimentum, dispensationem a R. Pontifice petendam esse. Undè hujusmodi electio in jure nostro *Postulatio* dicitur, quæ quidem nonnisi in eo ab *electione* differt, quod electio jus tribuat electo, secus verò *Postulatio*, quousque fuerit ex gratia a R. Pontifice probata: *Cap. 3, de Postulatione.*

XLVII. Ubi verò statuimus *Postulationem* ejus esse, qui ab aliquo canonico impedimento eligi vetatur; hoc de iis dumtaxat impedimentis intelligas, in quibus venia dari consueverit. *Postulatio* enim dispensationis species est, causamque requirit: *Cap. 1, de Postulatione.* Quinimò ubi simul electus, et postulatus concurrant, ille huic est præferendus: tantummodò quum duplo major fuerit postulantium numerus, poterit postulatus electo præponi: *Cap. 3, de Postulat. (**)* Videtis Alphonsum Sap. *Leg. XXIV et XXV, Tit. V Partit. I*, in quibus, quidquid ad *Postulationem* spectat, perspicuè invenies explicatum. (*)

§ IX.

DE CONFIRMATIONE ET CONSECRATIONE JURE DECRETALIUM.

XLVIII. *Electione* peracta 1. exquirendus est electi consensus, qui sanè omninò post *electionem* petendus: namque ubi ante *electionem* exquiratur, electio propter ambitus suspicionem non subsistit. *Cap. 46, de electione.* Unius mensis spatium electo conceditur, ut deliberet, num impositum onus subire velit.

2. Tum præstito consensu, nisi quæsito jure excidere velit, omninò intra tres menses confirmationem petat, quàm novo *Decretalium* jure solus impertitur *Metropolita* examine præmisso, ac omnibus, quorum interest, auditis. Ubi verò *electionis* examen, et confirmationem *Sedi Apostolicæ* vel immediata subjectio reservet, vel interposita appellatio devolvat, tunc electus ex *Nicolai III. Constitutione Cap. 16, de Elect. in VI*, iter ad *Sedem Apostolicam* intra mensem adripiat, sumto tempore ad itineris longinquitatem necessario: *ibid.*

XLIX. Per confirmationem spirituale inter Electum et *Ecclesiam* contrahitur conjugium: *Cap. 2, § Sicut enim de Translatione.* Unde electus impetrata confirmatione omnia, quæ *Episcopalis* jurisdictionis sunt, exercere potest. Solis *Episcopis*, et *Abbatibus* extra *Italiam*, qui vel *Romano Pontifici* parent, vel ab ipso confirmationem petere debent, ob locorum distantiam indultum est, ut concordibus suffragiis electi interim *Ecclesias* administrent: *Cap. 44, de Electione.*

L. Consecrationem quod spectat, profecto licet Confirmationem non statim

sequatur; id quod uti suo loco vidimus, per undecim priora sæcula obtinuit: attamen intra tres menses proximè a confirmatione elapsos differenda non est: *Can. III, Dist. 57.* (*) Alphonsus tamen noster sex menses a confirmatione computandos adsignat: *Leg. XXVII, Tit. V, Part. I* (*), et quidem ab eodem celebranda Antistite, a quo confirmatio obtenta est, adstantibus provinciæ *Episcopis*, vel saltem eorum duobus: *Dist. 65, per totam*; ita ut si in provincia nullus præter *Metropolitam* *Episcopus* fuerit, vicinæ provinciæ præsules advocandi sint: *Can. ult. eadem Dist. 65.* Ubi verò *Metropolitanus* justo detineatur impedimento, quominus ipse consecrationem perficiat: non prohibetur vices suas alteri committere: *Cap. 10, de officio Judicis Ordinarii.*

LI. Igitur spirituale fœdus conjugii inter *Episcopum*, et *Ecclesiam* consecratione veluti consummatur: unde consecratus non modò quæ jurisdictionis, verùm et quæ ordinis sunt *Episcopalis* jure exercet. Tum qui nonnisi *Episcopus electus* post confirmationem nuncupabatur, post consecrationem simpliciter *Episcopus* dicitur: *Fagnanus in Cap. 7, de Rescriptis, num. 6 et 7.* Præterea hunc *Venerabilem fratrem* adpellat Pontifex, illum verò *Dilectum filium.*

§ X.

DE ELECTIONE EPISCOPORUM JURE NOVISSIMO.

LII. Porrò non diù steterunt penes *Capitula Cathedralium* *Episcoporum* electiones; paulatim enim *Pontificiæ* induci *Reservationes* cœperunt. Et quidem primus *Clemens IV*, generatim *Ecclesias* *Cathedrales*, *Dignitates*, *Personatus*, aliaque beneficia apud *Rom. Curiam* vacantia *Sedi Apostolicæ* reservavit: *Cap. 2, de Præbendis in VI*, mox alii *Pontifices* novas inducere reservationes: ac tandem *Paulus II*, an. 1467 per *Constitutionem Ad Rom. Pontificis providentiam*; *Extrav. Comm. Lib. III, Tit. II, cap. 14*, alique deinceps *Pontifices* per regulam *II Cancellariæ* omnes prorsus *Ecclesias* sive *Patriarchales*, sive *Metropolitanas*, sive simpliciter *Episcopales*, etiam apud *Rom. Curiam* non vacantes, *Sedi Apostolicæ* reservarunt.

LIII. Per hascè reservationes antiqua electionum disciplina, quæ jam immutari cœperat, ad nihilum pænè redacta est. At nemo inficiabitur, cur hujusmodi reservationes inducerentur, in causa fuisse tum electiones ultra tempus protractas, tum frequentes Reges inter, ac *Pontifices*, præsertim *Avenionensi* schismate vigente, discordias, tum demùm vel maximè gravia eligentes inter, et electos dissidia plerumque ad *Sedem Apostolicam* delata.

LIV. Verùm quum hujusmodi reservationibus non modò *Canonicorum Collegia*, verùm et Reges, ac *Principes* undique, ac fortitè reclamarent; hinc primum in *Concilio Basileensi* prorsus abrogatæ sunt, illa tantum excepta, qua beneficia in *Curia* vacantia *R. Pontifici* reservabantur. At non ubique *Basileense* *Decretum* æque obtinuit; quinimò ipsam Gallia, ubi non modò summo plausu exceptum, verùm et in *Comitiis Bituricensibus* an. 1431 auctoritate Regis probatum est, atque adeo in *Pragmaticam Sanctionem* conjectum, non diù *canonicas* electiones retinuit, *Pontificibus* adversùs *Pragmaticam* *Sanctionem* strenue agentibus. Qua de re successu temporis *Concordatis* inter ipsos *R. Pontifices*, et *sæculares* *Potestates* initis res variè transacta est.

LV. In Germania pactis conventis inter Fridericum III, aliosque Principes, et Nicolaum V, electiones Capitulis Cathedralium restitutæ sunt. In Gallia ex Concordato inter Franciscum I, et Leonem X Rex nominat Episcopos.

LVI. Pro Regno Neapolitano ex Concordato inter Clementem VII, et Carolum V, an. 1529, inito Rex nominat, eligitque Episcopos ad viginti quinque Ecclesias Cathedrales Regni Neap. tanquam regii patronatus: octo scilicet Archiepiscopales, et septendecim Episcopales. Archiepiscopales sunt: Acheruntina cum Materana, Brundusina, Hydruntina, Regina, Tarentina, Tranensis, Salernitana, et Lancianensis. Episcopales verò sunt, Acerrarum, Aquilæ, Ariani, Cajetæ, Casertæ, Cassani, Castri Stabiensis, Crotonæ, Gallipolis, Juvenatii, Monopolis, Motulæ, Uriæ, Potentiæ, Puteolorum, Tropeæ, et Ugenti.

LVII. Illud postremò in Regno Neap. servatur, ut Episcopatus, ac reliqua beneficia omnia nonnisi regnicolis, vel jura civitatis habentibus omninò conferenda sint ex Caroli VI Imp. Rescripto *Tom. II, Privileg. Neap.*, et quidem post acrem cum Rom. Curia concertationem. Id quod ratum habuit lex Concordatum an. 1741, *Cap. VIII, art. 1.*

LVIII. Hic observare abs re non esse videtur, moris olim fuisse in nostro Regno Neap. ut bonorum Ecclesiarum vacantium administrationem Bajuli, sive inferiores judices in Civitatibus, oppidisque constituti susciperent. Quod verò hi non ita fideliter, et studiose hoc servitium peragebant, sed male tractabant, et custodiebant res ipsarum Ecclesiarum; hinc Rogerius Rex Northmannus Const. Pervenit. Tit. de administr. rer. Eccles. in hunc modum sancivit: *Quia omnes Ecclesias Regni nostri, et specialiter ipsas, quæ pastoribus carent, in manu, et protectione nostra habemus; Nolentes, ut res Ecclesiarum illarum in aliquo minuantur, vel defraudentur; statuimus, et sancimus, ut deinceps si quis Archiepiscopus, vel Episcopus Regni nostri decesserit, res ipsius Ecclesie in custodia, et cura trium de melioribus, et fidelioribus, necnon et sapientioribus personis ipsius Ecclesie ad custodiendas, et conservandas eas ad opus Ecclesie usquedum de pastore in eadem Ecclesia provideatur, committantur. Eo tamen modo, ut de redditibus, et proventibus ipsius Ecclesie ad usum servientium ibidem morantium necessaria rationabiliter, et sufficienter ministrentur; et ex eis ipsi Ecclesie multum bene, et rationabiliter serviantur, residuum ab ipsis Ecclesie salve, et integre custodiatur; donec ibi pastor fuerit constitutus. Constituto autem in Ecclesia pastore, quidquid de rebus, et introitibus ipsius Ecclesie remanserit, ipsi pastori eorum adsignent, et ei rationem inde reddant.* Secutis temporibus in Episcopalibus dumtaxat regie nominationis hoc jure usi sunt Reges Neapolitani.

(**) LIX. In nostro Hispaniarum Regno, quum ad diurnas sedandas controversias Hadrianus VI, plenam Episcopatum electionem cesserit Carolo I, ac prius Aragoniæ Regibus, Alexander II, Gregorius VII et Urbanus II, ad ipsos eam non uno titulo spectare declaravit Philippus II, *Leg. I, Tit. VI, Lib. I, Novæ Recop.* atque exinde Reges nostri nominat ad omnes omninò Archiepiscopatus, Episcopatus, Prelaturas, et Abbatis Consistoriales, iis paucis dumtaxat exceptis, quorum Patronatus ad dominos temporales spectat, relicta tantummodò Pontificibus Romanis confirmatione. (*)

(*) LX. Illud etiam in nostro Regno observatur, ut Episcopatus, sicuti et reliqua cuncta Beneficia nonnisi Regnicolis, vel jura civitatis habentibus conferenda sint ex Henrici II Constitutione, quæ extat in *Leg. XIV, Tit. III, Lib. I, Novæ Recop.* Id quod confirmavit Benedictus XIV, in Concordato cum Ferdi-

nando VI inito an. 1753 etiam quoad quinquaginta duo Beneficia Sedi Apostolicæ in eo reservata. (*)

(**) LXI. Hic observatione dignum erit, Pontifices Romanos solitos fuisse Apostolicos deputare judices, qui defunctorum bona Episcoporum susciperent ministranda: Pius V, Constit. *Romani Pontificis*; donec novissimò an. 1753. Concordato jus hoc in Reges nostros transtulerunt, qui per *Generalem Spoliorum Collectorem*, aliosque in singulis Diocesisibus deputatos Collectores relicta, solutis debitis, ab Episcopis decedentibus bona erogant in pios usus, et præcipuè S. Cruciatæ: *Ex Adnotatione 31, et 32 ad Tit. III, Lib. I, Novæ Recop.* (*)

(**) LXII. Insuper recenti Caroli III, Decreto an. 1771, sancitum est, ex superiorum bonis quoddam in unaquaque Sede Episcopali constituere pecuniæ caput, ex quo Successoribus expensæ pro Bullarum expeditione persolvantur, et Episcopales ædes adpositæ, uti Episcopum decet, instruuntur: ex quo etiam publica instituatur: Bibliotheca, Episcoporum etiam libris ad eam instruendam adsignatis. (*)

§ XI.

DE CONFIRMATIONE, ET CONSECRATIONE JURE NOVISSIMO.

LXIII. Per Pontificias reservationes sicuti Capitula Cathedralium jure eligendi, ita Metropolitæ jura confirmandi, et consecrandi exciderunt. Unde jure novissimo omnium prorsus Episcoporum, etiam illorum, qui a Regibus nominantur, et eliguntur confirmatio, et consecratio R. Pontifici est reservata. (**) Qua de re Episcopi suo prorsus inconsultò Metropolitæ, a cuacunque Catholico Antistite ex Rom. Pontificis delegatione, a quo confirmationem obtinent, inaugurantur. Verùm Tridentina Syn. *Sess. XXIII, Ref. cap. 2,* decrevit, quod consecratio, si extra Romanam Curiam fiat, in Ecclesia ad quam promoti fuerint, aut in Provincia, si commode fieri possit, celebretur. Atque hac sanè constitutione Partitarum jus aliquantulum derogatum, ex quo in Metropolitana Ecclesia consecratio fieri debebat, liberamque Consecratori erat, aliam, quam voluerit, eligere: *Leg. XXVIII, Tit. V, Part. I.* (*) Illud dumtaxat discriminis agnoscitur inter electos a Papa, et nominatos a Regibus, quod hi confirmatione omninò indigeant, contra verò illi; quum ipsa per R. Pontifices ad Episcopatum promotio confirmationis, robur habeat.

LXIV. Quamvis autem vetus ecclesiastica de electione disciplina pænè abolita sit, adhuc tamen de persona eligenda adcurata inquisitio faciendæ est. Ergo R. Pontifex electionem confirmaturus tria potissimum de electi persona inquirat: scilicet ætatem legitimam, morum honestatem, et sufficientem doctrinam. Ex quibus omnibus Acta conflare debent, et quidem ex Constitutionibus Gregorii XIV, et Urbani VIII.

LXV. Hujusmodi porrò Acta Romæ conficiuntur, si quæstio sit de Episcopis Italiæ atque Insularum adjacentium: componuntur verò in Provinciis, si agatur de Episcopis, qui Sedem Episcopalem habent extra maria, et montes. Quoniam verò ob gentium, et morum varietatem ubique eadem norma observari nequit: hinc scitè Tridenti Patres sanxere, ut in unaque Provincia Metropolitæ cum Episcopis provincialibus methodum, quæ obtinere debeat, hac de re præscribat. Porrò in Episcopatibus Italiæ, atque Insularum adjacentium ex Constitutione Clementis

VIII pars; et quidem præcipua Actorum est improvisum examen coram Pontifice, Cardinalibus, Prælatibus, Theologis, et Canonistis ad id selectis ab promovendo subeundum, a quo, si Cardinales excipias, nemo sanè potest eximi.

LXVI. Actis Romæ concinnatis, vel ex provinciis Romam perlatis, in iisque electi prærogativis expositis, statim ea committuntur examini Card. Relatoris, et aliorum trium Cardinalium, qui iis subscribunt simul profitentes se omni omnino adhibita cura, et diligentia ea in electo invenisse, quæ a jure, et a Synodo Tridentina requiruntur. Hæc a Cardinali relatore Pontifici exponuntur in Consistorio: in quo tamen Pontifex electionem confirmare nequaquam solet, sed rem in alio Consistorio definiendam relinquit. In priori *Præconizatio* in altero *Propositio* fieri dicitur.

LXVII. Cæterum jure Neap. novis electis, vel etiam consecratis Episcopis nullum permittitur Episcopalis potestatis munus exercere, nisi prius Litteris Pontificiis regium *Placitum* accesserit, et corporalem adepti sint possessionem.

(**) LXVIII. In Hispania novis electis Episcopis juramentum exigendum est de Regum juribus, et redivisibus non invadendis, et hoc priusquam administrationem suscipiant: *Leg. XIII, Tit. III, Lib. 1, Novæ Recop.* et in Indiis de non usurpando Regio Patronatu. *Leg. 1, Tit. VII, Lib. 1, Recop. Ind. (*)*.

(**) LXIX. Postremò hic animadvertere lubet, Indiarum Episcopos non posse nisi in illis consecrari Regnis. *Ex Reg. Decret. 19, Aug. an. 1643, et 11 Febr. 1644, idque absque dispensatione.* Possunt tamen ab uno inaugurari Episcopo, et duobus adsistentibus Abbatibus, vel qui dignitate fulgeant Ecclesiastica. Si promoti, certiores de primo Navium transitu ad eas partes profectionem procrastina-verint, amittunt fructus Dignitatis usque ad adventum, et Ecclesiæ suæ fabricæ adjudicantur: *Constit. Gregorii XIII, 28 Febr. an. 1568, ad supplicationem Philippi II, edita. (*)*

§ XII.

DE ANTISTITUM SANCTIMONIALIUM ELECTIONE.

LXX. In Antistita eligenda plura requiruntur: 1. Ætas quadraginta annorum. 2. Octenium saltem professionis. 3. Episcopus, vel ejus Vicarius electioni præsit; at non intra Claustra, sed ad crates colligat suffragia. 4. Superior regularis, cui monasterium subditur, vetatur suum suffragium cum suffragiis monialium conferre. 5. Tandem Antistita non eligatur, nisi ad triennium: neque iterum eligi quiverit, nisi alio integro elapso triennio: (**). *Synod. Tridentina Sess. XXV, de Regulurib. cap. 7, (*)* et Sacra Congregatio apud Nicolaum.

CAPUT DECIMUMCUARTUM.

DE TRANSLATIONE, RENUNTIATIONE, ET DEPOSITIONE.

1. Spirituale Conjugium ab Episcopo per Consecrationem cum Ecclesia initum, præter mortem, quæ omnia solvit, tribus potissimum modis accidere potest, ut dissolvatur; nimirum Translatione, Renuntiatione, et Depositione. De Depositione sermo redibit *Lib. III*, hic igitur de Translatione, et Renuntiatione tantummodò agendum nobis est.

DE TRANSLATIONE.

II. Episcopi ab Ecclesiis, quas semel regendas susceperunt, ad alias transire Ecclesiasticis Canonibus omnino vetantur: ita Concilia Nicænum *Can. XV*, Antiochenum *Can. XXI*, Sardicense *Can. I, et II*, et alia quamplurima, quorum Canones ex parte congressit Gratianus in *Causæ VII, Quæst. 1*. Qua de re Constantinus M. summis laudibus Eusebium Cæsareensem extulit, atque adeo tanquam Apostolicæ, et Ecclesiasticæ regulæ custodem commendavit; quippè qui Antiochenam, ad quam vocatus erat, Ecclesiam refutarit.

III. Hujuscæ canonici interdicti duplex potissimum antiquis Patribus profertur ratio. Prima: spiritualis necessitudo conjugii, quod individuum, ac perpetuum Episcopi cum Ecclesia conjunctionem requirit: Innocentius III, *Cap. 2, et 3, de Translatione*. Altera: ad compescendam ambitionem, et avaritiam Episcoporum, qui ob sua privata commoda sedem mutare adpetunt; quum nonnisi de minori ad majorem transferri postulent Ecclesiam: Concilium Sardicense *Can. I*, cujus verba hic placet scribere: *Non tan mala consuetudo, quam perniciosa rerum corruptela est ex ipsis fundamentis penitus exstirpanda, ne cui Episcopo liceat a parva civitate in aliam migrare: ejus enim causæ prætextus est manifestus propter quem talia tentantur; nullus enim Episcopus adhuc inveniri potuit, qui a majori civitate in minorem transferri studuerit: unde constat eos habendi plura cupiditate succendi, et arrogantia servire, ut videantur majorem habere potestatem.*

IV. Utramque rationem eleganter complectitur Hieron. Ep. 83, ad Oceanum: *Et hoc, inquit, in Nicæna Synodo a Patribus decretum, ne de alia in aliam Ecclesiam transferatur Episcopus, ne virginis pauperculæ societate contempta, ditioris adultera querat amplexus.*

V. Quinimò tantum ambitionis, avaritiæque facinus gravissima pœna multandum Patres Sardicenses decreverunt scilicet Episcopos, qui illud admiserint, laica etiam communione privandos, nec in morte Ecclesiæ paci restituendos: *laud Canonibus I, et II.*

VI. Sed ad Ecclesiæ utilitatem necessitatemque non modò jure Decretalium verùm et antiquissimo Ecclesiæ usu Episcoporum translationes admissæ sunt. Indicant quamplurima Episcoporum in Synodis translatorum exempla: Socrates *Lib. III, cap. 26*. Quinimò in ipsa Nicæna Synodo Eustathius Beræo Episcopus ad Sedem Antiochenam translatus est: Pagius *Critic. in Baronium ad an. 324. (**)* In Hispania complura habemus translationum exempla. Martinus Episcopus Dumiensis ad Sedem Bracarensem translatus est: In *Conc. Tolet. X, Decret. pro Potamio Fructuosus Episcopus quoque Dumiensis ad eandem Bracarensem translatus est: In Tolet. XVI, Can. XII*, Hispalensis in Toletanam, Bracarensis in Hispalensem, et Oportuensis in Bracarensem translatus est. (*) Igitur illa veterum canonum interdictione ambitiosæ dumtaxat Episcoporum translationes vetebantur, haud verò quæ causa necessitatis, vel utilitatis Ecclesiæ fierent. Ad rem Pelagius II. *Non mutat sedem, qui non mutat mentem, id est, qui non causa avaritiæ, aut dominationis, aut proprio voluntatis, vel sua delectationis migrat de civitate in civitatem, sed causa necessitatis, vel utilitatis mutatur. (**)* Non ergo intelligunt ecclesiasticas regulas, qui hoc negat causa necessitatis, vel utilitatis fieri posse. *Can. XXXV, Caus. 7, Quæst. I. (*)* Adhæc Syn. Carthag. IV, Can. XXVII, *Episcopus de loco ignobili ad nobilem per ambitionem non transeat, nec quisquam in-*